

Eindtermen opleiding compressietherapeut

Therapeutisch elastische kousen in de onderhoudsfase

Deze eindtermen beschrijven de kennis en vaardigheden voor het kiezen, aanmeten, verstrekken en evalueren van therapeutisch elastische kousen (TEK) voor armen en benen. De focus ligt op behoud van het behandelresultaat, dagelijks functioneren, patiëntinstructie, zelfmanagement en nazorg.

Indeling volgens Romiszowski

De opleiding omvat kennis en vaardigheden. Feitelijke kennis gaat over feiten en procedures; begripsmatige kennis gaat over begrippen en principes. Bij reproductieve vaardigheden past de cursist het geleerde toe in bekende situaties. Bij productieve vaardigheden handelt de cursist ook in nieuwe of complexe situaties binnen het werkgebied van TEK-zorg.

Hoofdonderdeel	Niveau	Specificaties
Kennis	Feitelijk	Feiten en procedures
Kennis	Begripsmatig	Begrippen en begrijpen; principes
Vaardigheden	Reproductie	Cognitief, psychomotorisch, reactief en interactief
Vaardigheden	Productie	Cognitief, psychomotorisch, reactief en interactief

Cognitief betreft denken en beslissen. Psychomotorisch betreft praktische handelingen. Reactief betreft de beroepshouding. Interactief betreft communicatie en samenwerking.

Gebruik van dit document

De oorspronkelijke nummering is behouden. Nummers die ontbreken, behoren in de gemaakte verdeling uitsluitend bij de vervolgopleiding. De nummering begint per categorie opnieuw. Overkoepelende eindtermen worden uitgewerkt in hun subnummers; een streepje bij het leermiddel verwijst naar die uitwerking.

Theorie omvat lesmateriaal en e-learning. Practicum betekent oefenen in de stage onder begeleiding. Workshops richten zich op vaardigheden. De praktijkopdracht is een schriftelijke casusuitwerking met een zorgplan.

De beoordeling en uitvoering blijven binnen de eigen deskundigheid en bevoegdheid. Kennis van behandeling en andere compressiehulpmiddelen dient herkenning, samenwerking en verwijzing. De uitvoerende vaardigheden voor de behandelfase vallen buiten deze set.

Kennis Feitelijk

Feiten

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Vergoedingen conform contracten zorgverzekeraars met betrekking tot compressietherapie	Practicum
2	Kwaliteitsnormen therapeutische hulpmiddelen in kwaliteitshandboek SEMH en andere relevante kwaliteitsinstituten	Practicum
3	Gebruiksvoorschriften van TEK en bijbehorende hulpmiddelen benoemen.	Theorie
4	Medische woordenlijst	Theorie
5	De diverse relevante organisaties	Theorie
6	Prevalentie en incidentie veneuze en lymfatische aandoeningen	Theorie
7	Algemene kwaliteitseisen en manier van werken met betrekking tot zorgverlenend bedrijf	Theorie / practicum
8	Inhoud en locatie van voorlichtingsmaterialen	Theorie / practicum
9	Inhoud en locatie bedrijfsadministratie	Practicum
10	Vormen van TEK voor de genoemde lichaamsregio's benoemen en andere compressiehulpmiddelen herkennen.	Theorie / practicum
11	Vlakbrei- en rondbrei TEK	Theorie / practicum
14	Indeling drukklassen en stiffness TEK	Theorie
15	Bevestigings- / hechtingsmogelijkheden TEK	Theorie / practicum
16	Aanmeetpunten van TEK voor benen en armen benoemen.	Theorie / practicum / workshop
17	Systematiek confectiemaattabel TEK	Theorie
18	Drukwaarden horend bij veneuze afvoerproblemen zonder oedeem in beengebied	Theorie
19	Drukwaarden horend bij veneuze en/of lymfatische afvoerproblemen met oedeem in beengebied	Theorie
20	Drukwaarden horend bij veneuze afvoerproblemen zonder oedeem in armgebied	Theorie
21	Drukwaarden horend bij veneuze en/of lymfatische afvoerproblemen met oedeem in armgebied	Theorie
22	Overzicht relevante indicaties waar therapeutische compressiehulpmiddelen voor ingezet worden	Theorie
23	Benoemen welke TEK, drukklasse en stiffness passen bij een indicatie of combinatie van aandoeningen.	Theorie

Nr	Eindterm	Leermiddel
24	Benoemen welke complicerende factoren (grote / kleine maten, spierkracht handen, etc.) de keuze van het compressiehulpmiddel kunnen beïnvloeden.	Theorie
29	Benoemen technische diagnostische hulpmiddelen	Theorie
30	Benoemen diverse aan- en uittrekproducten voor benen en armen voor therapeutische compressiehulpmiddelen	Theorie
31	Regels rond terug- en doorverwijzen (contra-indicaties, exclusie-gebieden) bij ulcus cruris venosum en uitgebreidere / gefibroseerde oedemen	Theorie

Procedures

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Regels rond opslag, aanvulling en bewaarcondities therapeutische compressiehulpmiddelen	Practicum
2	Procesbeschrijving Hulpmiddelen	Theorie
3	Administratieve verwerking patiëntgegevens	Practicum
4	Het zorgplan voor verstrekking, gebruik en nazorg van TEK invullen.	Theorie / praktijkopdracht
5	Correct en op juiste moment geven voorlichting (brochures) aan patiënt	Practicum
6	Correct en op juiste moment aangeven kwaliteits- en klachtenprocedures, zoals evaluaties	Practicum
7	TEK correct en in de juiste volgorde aanmeten.	Theorie / practicum / workshop
8	TEK-aanmeetformulieren correct invullen en administratief verwerken.	Theorie / practicum / workshop
10	Correct en op juiste moment aangeven gebruiksvoorschriften therapeutische compressiehulpmiddelen	Practicum
11	Overzicht relevante onderdelen medische richtlijnen 2014 met betrekking tot lymfoedeem, lipoedeem en veneuze pathologie	Theorie
12	Overdracht zorgplan bij terug- en doorverwijzen en/of ketenzorg	Practicum / workshop

Kennis Begripsmatig

Begrippen en begrijpen

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Osmose en diffusie, colloïd-osmotische druk	Theorie
2	Starling Evenwicht	Theorie

Nr	Eindterm	Leermiddel
3	Wet van Laplace,	Theorie
4	Wet van Pascal	Theorie
5	Anatomie en fysiologie (voor zover relevant bij compressietherapie) van	—
5.1	Huid	Theorie
5.2	Vaat- en lymfstelsel, met name in de extremiteiten	Theorie
5.3	Vetweefsel (lipoedeem)	Theorie
6	Pathologie met betrekking tot veneuze en lymfatische afvoerproblemen en lipoedeem	—
6.1	Ontstaan spataderen	Theorie
6.2	Ontstaan reflux en CVI in benen	Theorie
6.3	Ontstaan DVT en PTS in benen	Theorie
6.4	Ontstaan ulcus cruris venosum	Theorie
6.5	Ontstaan veneuze malformaties in benen en armen	Theorie
6.6	Ontstaan trombose in armen	Theorie
6.7	Ontstaan veneus en lymfoedeem	Theorie
6.8	Ontstaan lymfoedeem in arm als gevolg van dissectie okselklieren	Theorie
6.9	Ontstaan lipoedeem (lipo-hypertrofie)	Theorie
6.10	Multiproblematiek / mengvormen oedemen	Theorie
6.11	Ontstaan co-morbiditeiten als gevolg van problemen in veneuze- en lymfatische afvoer (huidproblemen zoals diverse schimmelinfecties, eczemen, bacteriele infecties, ontstekingen, e.d.)	Theorie
7	Diagnostiek met betrekking tot veneuze en lymfatische afvoerproblemen en lipoedeem	—
7.1	Klinische tekenen arteriele en veneuze problematiek	Theorie / practicum
7.2	Enkel-arm-index	Theorie / workshop
7.3	Klinische tekenen CVI	Theorie / practicum
7.4	Klinische tekenen veneus- en lymfoedeem en de diverse stadia	Theorie / practicum
7.5	Klinische tekenen lipoedeem en de diverse stadia	Theorie / practicum
7.6	Onderscheiden veneus-, lymf- en lipoedeem	Theorie / practicum
7.7	Klinische tekenen diverse stadia ulcus cruris venosum	Theorie
7.8	Klinische tekenen overige ziektebeelden waarbij therapeutische compressiehulpmiddelen worden ingezet (b.v. Klippel-Trenauney)	Theorie / practicum
7.9	Klinische tekenen veel voorkomende co-morbiditeiten	Theorie / practicum

Nr	Eindterm	Leermiddel
7.10	Inzicht in technische diagnostische hulpmiddelen	Theorie / practicum
8	Contra-indicaties voor compressietherapie	Theorie / practicum
9	Behandelingsmethoden	—
9.1	Behandelingsmethoden en consolideren spataderen	Theorie / practicum
9.2	Behandelingsmethoden en consolideren CVI in benen	Theorie / practicum
9.3	Behandelingsmethoden veneuze malformaties	Theorie / practicum
9.4	Behandelingsmethoden DVT en consolideren PTS	Theorie / practicum
9.5	Inzicht in behandelingsmethoden wondverpleegkundigen bij veneus ulcus	Theorie
9.6	De behandel mogelijkheden voor veneus en lymfoedeem uitleggen als achtergrond voor onderhoud met TEK; herkennen wanneer opnieuw behandeling nodig is.	Theorie / workshop
9.7	Het bereikte resultaat behouden met passende TEK en nazorg.	Theorie / practicum
9.8	Behandelingsmethoden ten behoeve van consolideren lipoedeem	Theorie / practicum
9.9	Prioriteiten bepalen bij TEK-zorg voor patiënten met meerdere aandoeningen, met tijdig overleg of verwijzing.	Theorie / practicum
9.10	Veelvoorkomende bijkomende aandoeningen herkennen, de gevolgen voor TEK-zorg bepalen en zo nodig verwijzen.	Theorie / practicum
9.11	Omgaan met complicerende factoren bij therapeutische compressiehulpmiddelen	Theorie / practicum
9.14	Systematiek gebruik TEK bij CVI en oedemen (drukklasse / stiffness bij oppervlakkige diepe problematiek	Theorie
9.15	Correct aanmeten en verstrekken TEK	Theorie / practicum
9.16	Regels rond terug- en doorverwijzen, met name bij aanwezigheid ulcus cruris venosum en lymfoedeem	Theorie / workshop
9.17	Chronic Care Model (therapietrouw, zelfmanagement)	Theorie
9.18	Leefregels, oefentherapie in verband met veneuze problemen (ambulant)	Theorie
9.19	Leefregels, oefentherapie in verband met lymfoedeem, met name aan de arm (ontzien lymfatisch systeem)	Theorie

Principes

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Samenhang en consequenties wet van Laplace, wet van Pascal en Starling Evenwicht (osmose en diffusie).	—
1.1	Verklaren vloeistofuitwisseling	Theorie
1.2	Verklaren voeding en zuurstof naar cellen	Theorie

Nr	Eindterm	Leermiddel
1.3	Verklaren afvoer afbraakproducten cellen naar lever en nieren	Theorie
1.4	Verklaren afvoer lymfe en bloed	Theorie
1.5	Consolidatie veneuze en lymfatische problematiek	Theorie
1.6	Drukplekken bij TEK verklaren en de gevolgen van polsters en pelotten voor pasvorm en druk bespreken.	Theorie
2	Verklaren relatie tussen ambulante en varices (kleppen, spierpompen)	Theorie
3	Verklaren relatie tussen veneuze problematiek en ontstaan oedeem	Theorie
4	De werking van rondbrei en vlakbrei TEK verklaren; verschillen met zwachtels begrijpen als achtergrond van het behandeltraject.	Theorie
5	Verklaren systematiek bij voorschrijven TEK voor armen en benen (systematiek volgens Nova Mundo Verstrekkingsleidraad)	Theorie
6	Verklaring werking aan- en uittrekhulpmiddelen TEK	Theorie
7	Kunnen opsporen bij intake en controles van contra-indicaties (aandoeningen, allergieën materialen, etc.)	Theorie / practicum
8	Kunnen omgaan klachten, hun oorzaken en oplossingen	Theorie / practicum
9	Verklaren en toepassen van	—
9.1	Programma van Eisen Hulpmiddelenkompas	Theorie / practicum
9.2	CEAP	Theorie / practicum
9.3	Graden van Widmer / Hach	Theorie / practicum
9.4	Teken van Godet	Theorie / practicum
9.5	Teken van Stemmer	Theorie / practicum
9.6	Graden van Herpertz	Theorie / practicum
9.7	Anderson classificatie lymfoedeem	Theorie / practicum
10	Herkennen grenzen / verklaren van overdrachtsmomenten bij combinatieproblemen arterieel en veneus, wondzorgbehandeling als gevolg van ulcus cruris venosum, gefibroseerde oedemen vanaf stadium II gevorderd (B1) en midline- en genitaal oedeem.	Theorie / workshop

Vaardigheden Reproductie

Cognitief

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Invullen diverse aanmeet- / bestelformulieren	Practicum

Nr	Eindterm	Leermiddel
2	Invullen Zorgplan / zorgdossier	Theorie / praktijkopdracht
3	Invullen declaratie zorgverzekeraar	Practicum
4	Invullen bestelformulieren nieuwe producten	Practicum
5	Invullen overdrachtsformulier bij patiënt met uitgebreidere / gefibroseerde oedeem	Workshop
6	Naleven kwaliteitseisen	Practicum
7	Op aanwijzing de juiste TEK in het assortiment vinden.	—
7.3	Diverse TEK	Practicum

Psychomotorisch

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Volumevergroting vaststellen voor beoordeling van stabiliteit en signalering van veranderingen bij TEK-zorg.	Practicum / workshop
1.1	Uitrekenen graad Herpertz	Practicum / workshop
2	Correct toepassen van teken van Stemmer	Practicum / workshop
3	Correct toepassen van teken van Godet	Practicum / workshop
7	Vaardig aanmeten van alle drukklassen TEK beengebied met grote vormafwijkingen	Practicum
8	Vaardig aanmeten van alle drukklassen TEK armgebied met grote vormafwijkingen	Practicum
9	Omgaan met Nova Mundo TEK-Verstrekkingsleidraad	Practicum

Reactief

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Adequaat ingaan op voorlichtingsvragen van patiënt over proces van verstrekking, zorgproducten en afhandeling (declareren bij zorgverzekeraar)	Practicum
2	Adequaat ingaan op vragen over aandoeningen, hun samenhang en beloop van ziekte	Practicum
3	Adequaat ingaan op klachten over producten of proces	Practicum

Interactief

Nr	Eindterm	Leermiddel
2	Het aan- en uittrekken van TEK demonstreren en een patiënt dit succesvol aanleren	Practicum
3	Het gebruik van een hulpmiddel voor het aan- en uittrekken demonstreren en een patiënt dit succesvol aanleren	Practicum
4	Effectief leefregels bij patiënten met (lymf)oedeem zich eigen laten maken	Practicum / workshop
5	Effectief het belang van therapietrouw uitleggen	Practicum
6	Uitleggen wat de patiënt mag verwachten van effect, aan- en uittrekken, slijtage, gebruik en wassen van TEK.	—
6.3	TEK	Practicum

Vaardigheden Productie

Cognitief

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Een intake uitvoeren voor TEK-zorg in de onderhoudsfase.	Practicum
1.1	Correct vaststellen of zorgverlening benodigd is in verband met participatieproblemen	Practicum
1.2	Correct vaststellen indicatie en co-morbiditeiten	Practicum
1.3	Correct vaststellen complicerende factoren	Practicum
1.4	Correct indelen patiënt conform Widmer / Hach classificatie	Practicum
1.5	Correct indelen patiënt conform CEAP classificatie	Practicum
1.6	Correct indelen patiënt conform Anderson classificatie	Practicum / workshop
1.7	Correct indelen patiënt conform Strössenreuther / Meier-Vollrath en Schmeller classificatie (oplopende ernst lipooedeem, eventueel aangevuld met stadium IV: lipolymfoedeem)	Practicum / workshop
1.9	Passende TEK kiezen en herkennen wanneer een ander hulpmiddel of aanvullende behandeling nodig is.	Practicum / workshop
1.10	Correct indelen TEK-patiënt in verband met benodigde drukklassen en stiffness (Nova Mundo TEK-Verstrekingsleidraad)	Practicum
2	Toepassen regels terug- en doorverwijzen	Practicum / workshop
3	Organiseren van aanvullende zorgverlening conform Zorgplan (vgl. overdrachtsform.)	Workshop

Psychomotorisch

Nr	Eindterm	Leermiddel
4	Vaardig aanmeten van alle drukklassen TEK beengebied met grote vormafwijkingen	Practicum
5	Vaardig aanmeten van alle drukklassen TEK armgebied met grote vormafwijkingen	Practicum
6	Correct verstrekken van attributen of speciale TEK zoals teenkappen, vinger- en teenkousen, bermuda's, afhankelijk van specifieke situatie patiënt	Practicum / workshop
7	Correct verklaren van speciale aandachtspunten bij compressiezorg, zoals stuwing, pijn, verkleurende vingers, e.d.	Practicum / workshop
8	Correct doorvragen in anamnese in verband met contra-indicaties, co-morbiditeiten	Practicum
9	Correcte visuele inspectie en palperen	Practicum / workshop
10	TEK correct aanmeten bij toepassing van polsters en pelotten.	Practicum / workshop

Reactief

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Pro-actief correct omgaan met bijzondere situaties	Practicum
2	Correct omgaan met bijzondere vragen en klachten	Practicum
3	Correct naleven kwaliteitseisen, ook in bijzondere situaties	Practicum

Interactief

Nr	Eindterm	Leermiddel
1	Tactisch en geruststellend omgaan met moeilijke patiënten	Practicum
2	Correct overleg met arts bij noodzaak tot ruggenspraak	Practicum
3	Toepassen regels terug- en doorverwijzen bij bijzondere situaties	Practicum / workshop